

บทที่ 2

เนื้อหาสาร

เมื่อผู้ส่งสารจะสื่อสาร ผู้ส่งสารต้องมีการกำหนดเนื้อหาสาร คือประเด็น สาระ เรื่งราว หรือความคิดและประสบการณ์ที่ผู้ส่งสารต้องการถ่ายทอดไปยังผู้รับสาร เพื่อให้เกิดการรับรู้ความหมายร่วมกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร โดยเนื้อหาสารที่ดี ต้องมีความชัดเจน เข้าใจง่าย น่าเชื่อถือ ถูกต้องทันสมัย ไม่บิดเบือน มีการอธิบายรายละเอียดได้อย่างเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร

โปสเตอร์เป็นสื่อที่กระทรวงสาธารณสุขนิยมผลิตขึ้นเพื่อใช้ในการรณรงค์กิจกรรมต่างๆ หรือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสุขภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังนั้นจึงมักจะพบเห็นโปสเตอร์ของกระทรวงสาธารณสุขในสถานพยาบาลและสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ได้เสมอ เพราะสื่อโปสเตอร์มีราคาถูก อีกทั้งยังมีรูปแบบที่สวยงาม ผู้อ่านสามารถอ่านทบทวนได้หลายครั้ง และทำให้ผู้รับสารที่เดินทางผ่านไปมา รับทราบข้อมูลข่าวสารได้สะดวกในเวลาอันสั้น

โปสเตอร์มีองค์ประกอบที่สำคัญคือข้อความส่วนพาดหัว ข้อความส่วนเนื้อหาและภาพ โดยทุกส่วนของโปสเตอร์มักมีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้โปสเตอร์นั้นสื่อความหมายไปสู่ผู้รับสารได้อย่างชัดเจนและเป็นที่น่าสนใจ (บุษบา สุธีธร , 2530 : 443)

พาดหัวโปสเตอร์เป็นส่วนที่นำเสนอแก่นหรือความคิดหลักของโปสเตอร์ต่อผู้รับสาร(दारारวรรณ สุขุมลชาติ , 2540 : 602) แต่จากการศึกษาพาดหัวโปสเตอร์ของกระทรวงสาธารณสุข พบว่าสามารถจำแนกพาดหัวโปสเตอร์ได้เป็น 2 กลุ่ม คือ 1) พาดหัวโปสเตอร์ส่วนใหญ่ที่นำเสนอเนื้อหาที่เป็นแนวคิดของโปสเตอร์ได้อย่างชัดเจน เช่น "รักในหลวงห่วงลูกหลาน ร่วมกันต้านยาเสพติด" โปรดดูไว้ว่า ทุกครั้งที่ถูกเสพยา(บ้า) แม่เสียใจแทบบ้า" "เมาไม่ขับ" 2) พาดหัวโปสเตอร์ที่เป็นเพียงการกำหนดหรือแจ้งเฉพาะประเด็นหรือหัวเรื่องเท่านั้น การจะทราบความหมายในพาดหัวได้ชัดเจน ผู้รับสารต้องพิจารณาจากภาพหรือส่วนข้อความของโปสเตอร์ประกอบด้วย เช่น "แต่ความสำเร็จ มิตรภาพ และความตาย" อนาคตของชาติอยู่ในมือคุณ" "ยื่นหยัดหยุดยั้ง" เป็นต้น

เนื้อหาสารในพาดหัวโปสเตอร์ที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขผลิตขึ้นใน พ.ศ. 2544 จำแนกได้ 7 เรื่อง คือ 1) ยาเสพติด 2) โรคติดต่อ 3) สุขภาพจิต 4) อาหารและยา 5) อนามัยเจริญพันธุ์ 6) การปฏิรูประบบสุขภาพ และ 7) อุบัติเหตุ โดยเนื้อหาเหล่านี้จะสอดคล้องกับภารกิจหลักของกระทรวงสาธารณสุข ใน 4 ด้าน คือ การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ พาดหัวโปสเตอร์หนึ่งอาจสนองต่อภารกิจด้านใดด้านหนึ่ง แต่บางพาดหัวอาจสนองภารกิจได้หลายด้าน

เนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติด

ยาเสพติด หมายถึง ยา สาร หรือวัตถุใดใด ที่เสพยาเข้าไปสู่ร่างกายไม่ว่าจะเป็นวิธีใดก็ตามแล้ว ทำให้มีความต้องการเสพยาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เมื่อไม่ได้เสพยาจะทำให้สุขภาพทรุดโทรม การเสพยาเสพติดทุกวัน ๆ ละ หลาย ๆ ครั้ง เป็นระยะเวลาเวลานาน ทำให้สมองส่วนที่ควบคุมความรู้สึก ความคิด สติปัญญา การใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลถูกทำลาย และสมองส่วนอยากที่เป็นศูนย์ควบคุมอารมณ์และความอยากของร่างกาย มีอาการติดยาเสพติด ทำให้ร่างกายมีความต้องการเสพยาเสพติดตลอดเวลา เรียกว่าโรคสมองติดยา (วิโรจน์ วีระชัย และคณะ , 2544 : 84-85)

พาดหัวโปสเตอร์ของกระทรวงสาธารณสุข ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับยาเสพติด ส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และสนับสนุนให้ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีพาดหัวโปสเตอร์บางส่วนที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล แต่ไม่ปรากฏเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดที่สอดคล้องกับการฟื้นฟูสุขภาพร่างกาย

1. พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันไม่ให้ประชาชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

โปรดรู้ไว้ว่า ทุกครั้งที่สูดเสพยา(บ้า) แม่เสียใจแทบบ้า

(กรมการแพทย์)

พาดหัวโปสเตอร์นี้ มีเนื้อหาเกี่ยวกับโทษของการเสพยาเสพติดที่มีต่อครอบครัว ด้วยการยกเหตุและผลที่มีความสัมพันธ์กัน คือการที่ลูกติดยาเสพติด จะส่งผลให้ผู้เป็นแม่มีความทุกข์และเสียใจอย่างรุนแรง จนแม่แทบจะกลายเป็นคนวิกลจริต เพื่อให้ผู้รับสารได้ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด ประเภทยาบ้าว่า นอกจากยาเสพติดจะให้โทษแก่สุขภาพของผู้เสพเองแล้ว ยังนำความทุกข์ใจมาสู่ผู้มีพระคุณอีกด้วย เป็นการกำหนดเนื้อหาสาระที่ชัดเจน น่าสนใจ โฉมหน้าใจให้กลุ่มเป้าหมายป้องกันตนเองจากยาเสพติด

ยาบ้า อัยาริ ขย่าลอง ต้องออกห่าง

(กรมการแพทย์)

พาดหัวโปสเตอร์นี้ มีเนื้อหาเกี่ยวกับผลเสียของยาเสพติดประเภทยาบ้าว่าไม่ควรเข้าไปเกี่ยวข้องกับหรือทดลองเสพเป็นอันขาด ควรหลีกเลี่ยงให้ไกลเพราะตามกฎหมายยาบ้าเป็นยาเสพติดให้โทษประเภทร้ายแรงที่ผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ที่มีไว้ในครอบครองและผู้เสพต้องได้รับโทษตาม เป็นกากระตุ้นเตือนให้เยาวชนและผู้ที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับผลเสียของยาเสพติดอยู่แล้วได้ตระหนักและระมัดระวังป้องกันตนเองไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

ยาเสพติด คร่ำชีวิต ผิดกฎหมาย ทำลายชาติ

(กรมการแพทย์)

พาดหัวโปสเตอร์นี้ กล่าวถึงโทษของยาเสพติดที่มีอันตรายต่อสุขภาพว่า อาจทำให้ถึงแก่ชีวิตได้และการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งการค้าและเสพ ยังผิดกฎหมายกำหนดโทษจำคุก ทำให้ต้องได้รับโทษจำคุก และเป็นปัญหาสังคมที่ส่งผลเสียแก่ประเทศชาติ

ยาบ้าเป็นยาเสพติดประเภทหนึ่ง ที่มีการแพร่ระบาดอย่างมากในประเทศไทย การให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของยาเสพติดที่มีผลต่อสุขภาพ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกไม่ให้เยาวชนของชาติเข้าไปเกี่ยวข้องกับหรือเสพ จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ดังตัวอย่างพาดหัวโปสเตอร์ ต่อไปนี้

ยาบ้า มหันตภัยร้าย

(กรมการแพทย์)

ยาเสพติด อันตราย

(กรมการแพทย์)

กรมการแพทย์ได้นำเสนอพาดหัวโปสเตอร์ที่กล่าวถึงผลของยาเสพติดที่มีต่อสุขภาพว่าเมื่อเสพสารเสพติดเข้าไปสู่ร่างกาย จะส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงในสมอง ซึ่งเป็นอวัยวะที่เป็นศูนย์ควบคุมการทำงานของร่างกายที่สำคัญ ดังตัวอย่างพาดหัวโปสเตอร์ ต่อไปนี้

การติดยาเป็นโรคทางสมอง

(กรมการแพทย์)

ยาบ้า ทำลายสมองโดยคุณไม่รู้สึกรู้ตัว

(กรมการแพทย์)

พาดหัวโปสเตอร์ทั้งสองตัวอย่าง มีเนื้อหาเกี่ยวกับผลของยาบ้าที่มีต่อสมอง ซึ่งเป็นอวัยวะที่สำคัญที่สุดของร่างกาย กล่าวคือ เมื่อเสพยาเสพติดเข้าไปในร่างกายจะไปทำลายสมอง ทำให้ร่างกายมีความต้องการยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนไม่สามารถขาดยาเสพติดได้ หากไม่ได้เสพยาผู้เสพจะทุกข์ทรมานอย่างแสนสาหัส เนื้อหาของพาดหัวดังกล่าว เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการทางการแพทย์ ทำให้ผู้รับสารได้ตระหนักถึงอันตรายของยาเสพติดประเภทยาบ้าที่มีสมอง และนำไปสู่การป้องกันตนเองจากยาเสพติดได้

พาดหัวโปสเตอร์ของกระทรวงสาธารณสุขส่วนหนึ่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันหรือบรรเทา
ต่อต้านการเสพติด ดั่งตัวอย่างต่อไปนี้

สัญญาตญาณจะหมดไป หากมีหลงไหลในสุรา

(กรมการแพทย์)

จะเห็นได้ว่าเมื่อพิจารณาเนื้อหาพาดหัวโปสเตอร์แล้ว เป็นการชี้ให้เห็นผลเสียของการดื่มสุรา
ว่าทำให้ผู้ที่ดื่มเกิดอาการมึนเมา จนไม่สามารถควบคุมสติสัมปชัญญะหรือบังคับตนเองได้เหมือนคน
ปกติ เป็นการกระตุ้นเตือนให้กลุ่มเป้าหมายคือผู้ที่กำลังดื่มสุรา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการ
ลด ละ เลิกพฤติกรรมการดื่มสุรา

เมาไม่ขับได้

(กรมการแพทย์)

เพื่อชีวิตและครอบครัวที่คุณรัก อย่าขับรถขณะมึนเมา

(กรมการแพทย์)

พาดหัวโปสเตอร์ทั้งสองตัวอย่าง ได้เสนอแนะเชิงห้ามปราม ไม่ให้ผู้ที่กำลังอยู่ในภาวะที่มึนเมา
จากการดื่มสุราขับขียานพาหนะ โดยการเชื่อมโยงไปถึงผลของการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะว่าจะนำไปสู่
ความปลอดภัยในชีวิตของผู้ขับขีเองและครอบครัวอันเป็นที่รัก ทำให้จำนวนของการเกิดอุบัติเหตุบน
ท้องถนนลดลงได้ เนื้อหาสารนี้ น่าสนใจ เพราะเป็นการนำเรื่องความรักความผูกพันในครอบครัวมา
กล่าวอ้าง

นอกจากนี้มีพาดหัวโปสเตอร์เกี่ยวกับยาเสพติด ได้นำประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยที่อาจนำไปสู่
การเสพยาเสพติด จากการที่มีผู้ชักชวน การที่จะทราบเนื้อหาในพาดหัวโปสเตอร์ได้ชัดเจน ต้องนำ
ส่วนภาพหรือส่วนข้อความเนื้อหาของโปสเตอร์มาพิจารณาร่วมด้วย ดังตัวอย่าง

ใคร คือผู้หยิบยื่นยาเสพติดให้คุณ

(กรมการแพทย์)

อย่าตกเป็นเหยื่อ ของใคร

(กรมการแพทย์)

พาดหัวโปสเตอร์ทั้งสอง ได้สื่อความหมายด้วยการเตือนให้ผู้รับสารคิดถึงสิ่งจูงใจหรือปัจจัย
ที่อาจนำพาให้ตนเองเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด แต่ข้อความในพาดหัวโปสเตอร์สื่อความหมายได้

ไม่ชัดเจน ผู้รับสารจะต้องอ่านหรือพิจารณาข้อความในส่วนเนื้อหาของโปสเตอร์ ซึ่งขยายความจากพาดหัวโปสเตอร์ทั้งสองตัวอย่างว่า ควรมีสติไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ในการคบหากับบุคคลที่อาจนำไปสู่การเสพยาเสพติด

โรคสมองตึดยา

(กรมการแพทย์)

พาดหัวนี้ ผู้ส่งสารสื่อความหมายถึงผลของยาเสพติดประเภทยาบ้า ที่มีต่อสุขภาพของผู้เสพ ว่าทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสมองทำให้เกิดโรคที่เรียกว่า โรคสมองตึดยา แต่ก็สื่อความหมายได้ไม่ชัดเจน เพื่อความชัดเจนในการสื่อความหมายของพาดหัวโปสเตอร์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้ส่งสารได้นำรูปภาพเนื้อสมองของมนุษย์สองด้าน คือ ด้านที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นผลจากการเสพยาเสพติด และด้านที่สมองเป็นปกติมานำเสนอเปรียบเทียบกันด้วย เพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจนว่า เมื่อยาเสพติดเข้าสู่ร่างกายของผู้เสพจะไปออกฤทธิ์ที่สมอง ทำให้เนื้อสมองถูกทำลายส่งผลให้สมองมีความต้องการยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จนไม่สามารถขาดยาได้ เรียกว่า โรคสมองตึดยา

แต่ความล้มเหลว มิตรภาพ และความตาย

(กรมการแพทย์)

ดื่มหมดแก้ว อนาคตก็หมดตาม

(กรมการแพทย์)

พาดหัวโปสเตอร์ทั้งสองตัวอย่าง ผู้ส่งสารชี้ให้เห็นถึงผลเสียจากการดื่มสุรา โดยเชื่อมโยงให้เห็นว่า ความนิยมดื่มสุราในโอกาสต่างๆ ของคนไทย ส่งผลให้ผู้ดื่มสุราต้องพบกับการเสียสุขภาพ เสียอนาคตและเสียชีวิตได้ ซึ่งยังไม่ได้ใจความที่ชัดเจน เพื่อการสื่อความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้ส่งสารได้นำภาพแก้ว ซึ่งบรรจุเหล้าพร้อมถ้วยระส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น ตับ ไต หัวใจ และภาพการเกิดอุบัติเหตุจากรถมานำเสนอประกอบ เพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจนถึงผลที่เกิดขึ้นจากการดื่มสุรา ซึ่งเป็นสาเหตุที่นำไปสู่การสูญเสีย ทั้งสุขภาพกาย เศรษฐกิจ และสังคม

ยาเสพติดประเภทบุหรี่เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ทำให้ผู้เสพจำนวนมากเสียชีวิตก่อนวัยอันสมควร เนื่องจากสารพิษในควันบุหรี่ไปทำลายอวัยวะในระบบทางเดินหายใจที่สำคัญ ดังตัวอย่าง

เป่าบุหรี่

(กรมการแพทย์)

พาดหัวนี้ ผู้ส่งสารได้นำเสนอพาดหัวโปสเตอร์เพื่อสื่อความหมายว่า บุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ แต่ยังไม่ระบุชัดเจนว่าเป็นอวัยวะส่วนไหนของร่างกาย เพื่อการสื่อความหมายให้ชัดเจนถึงอวัยวะที่เป็นเป้าหมายสำคัญที่ถูกบุหรี่ทำลาย ผู้ส่งสารจึงนำภาพปอดที่มีสีดำคล้ำและมีบุหรี่ปักอยู่บนับลิบมวนมาประกอบ เพื่อสื่อความหมายถึงปอดที่ถูกบุหรี่ทำลาย จนไม่สามารถทำงานได้เหมือนปกติ นำไปสู่การเกิดโรคร้ายแรงได้

นอกจากนี้ สภาวะพิษในบุหรี่ยังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอวัยวะของทางเดินหายใจ คือ ส่วนจมูกของผู้ที่สูบบุหรี่ ดังนี้

รูจมูกสุดท้าย

(กรมการแพทย์)

ผู้ส่งสารนำพาดหัวโปสเตอร์ที่นำมาเสนอ เพื่อสื่อความหมายว่า ทางเดินหายใจทางสุดท้ายที่มีอยู่สำหรับการนำอากาศเข้าไปสู่ร่างกาย ซึ่งเป็นการสื่อความหมายที่ไม่ชัดเจนว่า ทำไมจึงเหลือรูจมูกข้างเดียว เพื่อให้การสื่อสารมีความชัดเจน ผู้ส่งสารได้นำภาพปากที่มีสีดำคล้ำผิดปกติมาประกอบพร้อมข้อความส่วนเนื้อหาคงโปสเตอร์ เพื่อสื่อความหมายว่า สภาวะพิษในบุหรี่ยทำลายจมูกซึ่งเป็นทางเดินหายใจปกติให้เสื่อมสภาพ จนไม่สามารถหายใจได้ต้องหายใจทางปากแทน ซึ่งเป็นทางเดินหายใจสุดท้ายที่หายใจได้คล้ายแฉ่วเบา เพื่อนำอากาศเข้าไปสู่ร่างกายด้วยทุกขั้กรรมานในวาระสุดท้ายของชีวิต

บุหรี่ยังส่งผลต่อสุขภาพทำให้สุขภาพทรุดโทรมใบหน้าแก่กว่าวัย กรมการแพทย์จึงได้นำเสนอพาดหัวโปสเตอร์นี้

แก่ก่อนวัย

(กรมการแพทย์)

พาดหัวโปสเตอร์นี้ สื่อความหมายว่า แก่เกินอายุจริง ซึ่งไม่ชัดเจนว่าอะไรหรือทำไมแก่กว่าวัยและเป็นเพราะสาเหตุใด เพื่อความชัดเจนผู้ส่งสารได้นำภาพผู้หญิงที่มีใบหน้าแก่กว่าวัยที่เป็นจริงกำลังสูบบุหรี่นำมาเสนอประกอบด้วย เพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจนว่า บุหรี่ส่งผลให้ใบหน้าของผู้ที่สูบบุหรี่ โดยเฉพาะสตรีที่รักสวยรักงามเหี่ยวกร่นเร็วขึ้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้ตระหนักถึงพิษภัยของบุหรี่ยที่มีต่อสุขภาพ

นอกจากนี้กรมการแพทย์ยังนำโปสเตอร์ภาพหลวงพ่อดุณฺ ปรวิสุทโธ แห่งวัดบ้านไร่ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นพระภิกษุที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักดีในสังคมไทยมาประกอบการนำเสนอพร้อมข้อความพาดหัวโปสเตอร์ว่า

“ ฎเล็กนุหรีแล้ว”

(กรมการแพทย์)

ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนที่เลื่อมใสในตัวของท่าน ได้เล็กนุหรี ตามที่ท่านปฏิบัติ เป็นการสื่อสารที่ตรงไปตรงมาและเข้าใจง่าย

2. พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ

โปสเตอร์ลักษณะนี้ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนปฏิบัติตนเพื่อเสริมสร้างให้สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ทั้งกายและจิตใจ มีความตื่นตัว ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสิ่งแวดล้อมที่เป็นผลดีต่อสุขภาพ รวมถึงการควบคุมมลพิษ การออกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ การสร้างพลังอำนาจให้ชุมชนเข้มแข็ง การสร้างกระแสการตื่นตัวและความสนใจของสังคมในเรื่องสุขภาพ และการให้ความรู้ผ่านสื่อ เป็นต้น ดังตัวอย่าง

รักในหลวง ห่วงลูกหลาน ร่วมกันต้านยาเสพติด

(กรมการแพทย์)

เนื้อหาที่ปรากฏในพาดหัวโปสเตอร์นี้ อ้างอิงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และความรักความห่วงใยของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่มีต่อบุตรหลาน ด้วยการเชื่อมโยงความรักไปสู่การระดมความร่วมมือกันของประชาชนทุกคนเป็นพลังต่อต้านการแพร่ระบาดของยาเสพติด เพื่อน้อมถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ บางส่วนเป็นเพียงการกำหนดประเด็นหรือหัวข้อเท่านั้น การพิจารณาเนื้อหาในพาดหัวโปสเตอร์ต้องใช้องค์ประกอบอื่น ๆ ร่วมด้วย ดังตัวอย่าง

ยืนหยัด หยุดยั้ง

(กรมการแพทย์)

พลังชีวิต พิชิตยาเสพติด

(กรมการแพทย์)

พาดหัวโปสเตอร์ทั้งสองตัวอย่างนี้ หากปรากฏเพียงลำพัง อาจจะสื่อความหมายได้ไม่ชัดเจนว่าเป็นการต่อสู้หรือเป็นกิจกรรมใด ที่ทำขึ้นอย่างมุ่งมั่นตั้งใจ เพื่อความชัดเจนในการสื่อความหมาย ผู้ส่งสารจึงนำภาพของประชาชนทุกหมู่เหล่าทุกสาขาอาชีพ ออกมารวมพลังกันเพื่อต่อสู้

กับยาเสพติดที่กำลังเป็นปัญหาสำคัญของสังคม เพื่อสื่อความหมายว่า ประชาชนทุกคนในชาติจะร่วมกันต่อสู้กับปัญหายาเสพติด ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ เพื่อขจัดปัญหายาเสพติดให้หมดไปจากประเทศ

อนาคตของชาติ อยู่ในมือคุณ

(กรมการแพทย์)

พาดหัวโปสเตอร์นี้สื่อความหมายว่า อนาคตของประเทศชาติอยู่ในมือของผู้รับสาร ซึ่งจะเป็นผู้ชี้ชะตาว่าประเทศชาติจะรุ่งเรืองหรือล่มสลาย ซึ่งยังเป็นการสื่อความหมายที่ไม่ชัดเจนว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไร เพื่ออธิบายความหมายในพาดหัวโปสเตอร์ให้ชัดเจนขึ้น ผู้ส่งสารได้นำภาพของเด็กนักเรียนในวัยรุ่นที่กำลังยืนอยู่ที่จุดกึ่งกลางของทางเดินสองสาย สายแรกคือสายที่ดึงามมีอนาคตที่ติดตั้งที่หวังไว้ เช่น เป็นแพทย์ พยาบาล ตำรวจ ทหาร และทางอีกสายหนึ่งที่ตกลงไปในเหวที่มีแต่ยาเสพติด ประกอบกับพาดหัวโปสเตอร์ เพื่อสื่อถึงความสำคัญของเยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ด้วยการเลือกทางเดินชีวิตในทางที่ดึงาม ไม่ควรเลือกทางที่ต้องหลงเข้าไปเสพยาเสพติดเพราะจะทำให้ประเทศชาติพินาศแต่หาใช่

ในภาวะที่ประเทศกำลังประสบกับปัญหายาเสพติด และมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดไปทุกหนทุกแห่ง การสนับสนุนให้สถาบันพื้นฐานของสังคมที่อยู่ใกล้ชิดกับเยาวชน คือสถาบันครอบครัว การศึกษาและสังคม ที่มีส่วนสำคัญในการอบรมสั่งสอนและหล่อหลอมเยาวชนของชาติให้เป็นคนดี มีคุณภาพปลอดจากยาเสพติด เป็นกลยุทธ์หนึ่งที่กระทรวงสาธารณสุขนำมาใช้ ดังตัวอย่าง

ครอบครัวปลอดยาเสพติด

(กรมการแพทย์)

โรงเรียนปลอดยาเสพติด

(กรมการแพทย์)

ชุมชนปลอดยาเสพติด

(กรมการแพทย์)

จะเห็นได้ว่าพาดหัวทั้งสามตัวอย่าง เป็นการกำหนดประเด็น เพื่อสื่อความหมายถึงสถาบันที่ปลอดจากยาเสพติด เพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้ส่งสารได้นำภาพของครอบครัว สถาบันการศึกษาและสังคมที่มีความสงบสุขมาประกอบด้วย เพื่อกระตุ้นให้สังคมเห็นความสำคัญในการสนับสนุนให้สถาบันพื้นฐานเหล่านี้ เป็นสถานที่ปลอดจากยาเสพติด

2. พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้เสียหายเสพติด

กระบวนการบำบัดรักษาผู้เสียหายเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกลวิธีหนึ่งที่จะช่วยตัดวงจรของยาเสพติดและลดความรุนแรงของปัญหาเสพติดในสังคมไทยได้ ดังนั้นการกระตุ้นให้ทุกคนในสังคมเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการนำผู้เสียหายเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังตัวอย่าง

ให้เราร้องขอ ความช่วยเหลืออีกนานแค่ไหน

เราถึงจะตัดสินใจ ช่วยเหลือพวกเขา

(กรมการแพทย์)

เนื้อหาพาดหัวนี้ ได้นำเสนอเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือของบุคคลกลุ่มหนึ่งที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือจากสังคม ซึ่งเนื้อหาในพาดหัวไม่ชัดเจนว่าเป็นความต้องการของใคร เพื่อเป็นการอธิบายพาดหัวดังกล่าว ผู้ส่งสารได้นำภาพผู้ป่วยยาเสพติดที่มีร่างกายซูบผอมกำลังนอนอยู่ที่พื้นด้วยความทุกข์ทรมานมาประกอบ เพื่อแสดงให้เห็นความต้องการความช่วยเหลือของบุคคลเหล่านั้นจากสังคม ให้เขาได้มีโอกาสรับการบำบัดรักษาที่ถูกต้อง

ให้เข็มต่อไปคือยารักษา ไม่ใช่ยาเสพติด

(กรมการแพทย์)

โปสเตอร์นี้ ได้นำเสนอข้อความพาดหัวว่า การฉีดยาเข้าสู่ร่างกายครั้งต่อไปขอให้เป็นเข็มฉีดยาเพื่อการรักษาให้หายจากการติดยาเสพติด ไม่ใช่การฉีดยาเสพติดเข้าสู่ร่างกาย เพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้ที่กำลังเสพติดตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา

นอกจากนี้ พาดหัวโปสเตอร์ยังมีการนำเสนอเกี่ยวกับผลของการที่ผู้เสียหายเสพติดเข้าไปเกี่ยวข้องกับเสพติดว่า ส่งผลกระทบต่อตัวผู้เสพเองและบุคคลใกล้ชิดรอบข้าง ที่มีความหวังใญ่ผู้ที่กำลังเสพยาเสพติด โดยนำเสนอข้อความพาดหัวตนเองประกอบทั้งหมดของโปสเตอร์ ดังตัวอย่างพาดหัวโปสเตอร์นี้

สูบ แล้ว ได้อะไรขึ้นมา..(เพื่อนถาม)

ทำไม ขาดเรียนอยู่เรื่อย..(ครูถาม)

เมื่อก่อน จะกลับบ้านซะที...(แม่ถาม)

ไม่ไหวสุขภาพ หรือไง...(แฟนถาม)

?

ยังมีคนหวังใญ่คุณ แล้วคุณล่ะ ?

(กรมการแพทย์)

พาดหัวโปสเตอร์นี้ มีเนื้อหาเกี่ยวกับความหวังโยของบุคคลรอบข้างที่มีต่อผู้ติดเชื้อโควิด-19 ลักษณะเป็นการตั้งคำถาม แล้วสรุปด้วยการถามผู้ที่เสพยาเสพติดเอง ว่าไม่เป็นห่วงสุขภาพของตนเอง หรืออย่างไร เพื่อกระตุ้นให้ผู้ที่กำลังเสพยาเสพติดได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา เพื่อกลับไปเป็นคนดีของสังคมและเป็นที่ยอมรับของคนรอบข้าง

เนื้อหาเกี่ยวกับโรคติดต่อ

โรคติดต่อ หมายถึง โรคที่เกิดจากเชื้อโรคหรือพิษของเชื้อโรค ที่สามารถติดต่อจากสัตว์ คน หรือแหล่งโรค มาสู่คนได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม (ประกอบ บุญไทย, 2541:85) ความรุนแรงของโรคติดต่อบางโรค เช่น โรคเอดส์ โรคไข้เลือดออก โรคอุจจาระร่วงอย่างแรง ล้วนแต่สร้างความสูญเสียทั้งในด้านทรัพยากรมนุษย์ เศรษฐกิจ และสังคมอย่างสูง

พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับโรคติดต่อส่วนใหญ่ จะเกี่ยวกับภารกิจการป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพให้ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี และการรักษาพยาบาล ทั้งนี้ยังมีพาดหัวโปสเตอร์บางส่วนที่มีภารกิจทั้งการป้องกันและการรักษาพยาบาล แต่ไม่ปรากฏเนื้อหาเกี่ยวกับการฟื้นฟูสภาพร่างกาย

1. พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ

โรคติดต่อเป็นโรคที่สามารถติดต่อจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่นได้อย่างรวดเร็วทั้งที่มีพาหะนำเชื้อ เช่น ยุง แมลงวัน หรือไม่มีพาหะ แต่สามารถติดต่อได้ทางการมีเพศสัมพันธ์ ทางเลือด เป็นต้น การดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไม่ให้โรคร้ายต่าง ๆ แพร่ระบาด โดยการกระตุ้นเตือนให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้ตระหนักถึงความรุนแรงของโรค จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งดังตัวอย่าง

ไข่มองอักเสบ โรคร้ายใกล้ตัว

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

โรคไข้เลือดออก เป็นแล้วอาจถึงตาย

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

เนื้อหาที่ปรากฏในพาดหัวทั้งสอง กล่าวถึงความรุนแรงของโรคไข่มองอักเสบและโรคไข้เลือดออกว่าเป็นโรคที่อันตรายอาจเกิดได้กับทุกคน ดังนั้นควรตระหนักถึงอันตรายจากโรคเหล่านี้

อุ้งยางอนามัย ป้องกันภัยโรคเอดส์

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

พาดหัวโปสเตอร์นี้ กล่าวถึงประโยชน์ของถุงยางอนามัย ว่าสามารถป้องกันโรคทางเพศสัมพันธ์ได้ โดยเฉพาะโรคเอดส์ ซึ่งมีความรุนแรงอาจทำให้ผู้ที่เจ็บป่วยเสียชีวิตได้ พาดหัวนี้จึงสร้างความตระหนักในการใช้ถุงยางอนามัยที่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การป้องกันโรคเอดส์ได้

โรคพิษสุนัขบ้า ป้องกันได้

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

พาดหัวข้างต้น กล่าวถึงการควบคุมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งเป็นโรคติดต่อ ว่าสามารถควบคุมและป้องกันโรคได้ โดยส่วนข้อความเนื้อหาของโปสเตอร์เน้นถึงความสำคัญของความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการควบคุมสัตว์นำโรคไม่ปล่อยให้สุนัขออกมาพ่นฟานในที่สาธารณะ และการนำสุนัขไปรับวัคซีนป้องกันโรคตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ จะทำให้สามารถป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าได้อย่างเป็นรูปธรรม

อย่าให้คนที่คุณรัก ต้องจากไปเพราะโรคไข้เลือดออก

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

ไข้เลือดออกเป็นแล้ว อาจถึงตาย

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

พาดหัวโปสเตอร์ดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าโรคไข้เลือดออกเป็นอันตรายและมีความรุนแรง อาจทำให้เกิดการสูญเสียชีวิตของบุตรหลานได้ โดยในส่วนของเนื้อหาของโปสเตอร์ได้เสนอแนะวิธีการป้องกันโรคโรคไข้เลือดออกอย่างจริงจังและต่อเนื่องในบ้านเรือนและชุมชนของตนเอง

พาดหัวโปสเตอร์เกี่ยวกับโรคติดต่อบางส่วนจะเป็นเพียงการกำหนดประเด็นเท่านั้น การพิจารณาเนื้อหาในพาดหัวโปสเตอร์ให้ชัดเจนขึ้น ต้องใช้องค์ประกอบอื่น ๆ พิจารณาร่วมด้วย ดังตัวอย่าง

ทุกหยดมีความหมาย ลูกรักปลอดภัยจากโปลิโอ

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

เพื่อลูกรักปลอดภัย เพื่อเด็กไทยปลอดภัย

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

โปสเตอร์ดังกล่าวใช้พาดหัว นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับความสำคัญของการที่เด็ก ๆ ไม่ป่วยด้วยโรคโปลิโอโรคร้ายที่ทำให้เด็กที่ป่วยต้องพิการไปตลอดชีวิต โดยไม่บอกว่ “ทุกหยด” คืออะไร มีความหมายอย่างไร และจะทำให้เด็ก ๆ ปลอดภัยจากโรคร้ายได้อย่างไร เพื่อการสื่อความหมายที่

ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้ส่งสารได้นำภาพและข้อความเนื้อหาของโปสเตอร์มาใช้อธิบายประกอบว่า การนำบุตรหลานไปรับการหยอดวัคซีน เพื่อป้องกันโรคโปลิโอ นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อกระตุ้นให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ได้เห็นความสำคัญของการนำบุตรหลานไปรับการหยอดวัคซีนโปลิโอ ณ สถานบริการสาธารณสุขทั่วประเทศ เพื่อกำจัดโรคร้ายให้หมดไปจากประเทศ

2. พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพไม่ให้เจ็บป่วยจากโรคติดต่อ

กรมควบคุมโรคติดต่อ เปิดให้บริการสอบถามความรู้เกี่ยวกับสุขภาพผ่านทางโทรศัพท์ ซึ่งเป็นช่องทางหนึ่งที่สะดวก รวดเร็ว และได้รับความนิยมนจากผู้รับบริการ ดังนี้

เรื่องความรู้ รู้ไว้ใช่แบกหาม

เรื่องเฮดส์ตามตามเบอร์นี้

มีคำตอบ 02 - 2192400

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

สายด่วน ขวนรู้เฮดส์ 1645

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

เมื่อพิจารณาพาดหัวโปสเตอร์ทั้งสองตัวอย่าง จะเห็นว่า มีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้ข้อมูลความรู้เรื่องโรคเฮดส์ ด้วยการบอกกล่าว ว่า หากผู้ที่สนใจต้องการทราบข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับโรคเฮดส์ สามารถสอบถามความรู้ได้ทางโทรศัพท์ โดยไม่ต้องเปิดเผยตัวและจะได้คำตอบที่ถูกต้องตามหลักวิชาการจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่เชื่อถือได้

พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับโรคติดต่อ บางส่วนจะเป็นเพียงการกำหนดประเด็นเท่านั้น การพิจารณาเนื้อหาในพาดหัวโปสเตอร์ต้องใช้องค์ประกอบอื่น ๆ ร่วมด้วย ดังตัวอย่าง

รวมพลังสร้างสรร เสดส์มีหวัง มีวันข้างหน้า

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

โปสเตอร์นี้ ได้นำเสนอพาดหัว ที่มีเนื้อหาเรียกร้องหรือรณรงค์ให้สังคมร่วมมือกันแก้ไขปัญหาโรคเฮดส์ โดยชี้ให้เห็นว่าหากคนในสังคมร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง จะทำให้ผู้ที่ป่วยด้วยโรคเฮดส์ มีความหวังว่าจะได้รับการดูแล เอื้ออาทรจากสังคม ไม่ถูกทอดทิ้ง เพื่การสื่อความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้ส่งสารได้นำภาพการแสดงพลังของประชาชนในการร่วมกันต่อสู้โรคเฮดส์มาประกอบด้วย

ในขณะที่มีการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกอย่างรุนแรง กรมควบคุมโรคได้รณรงค์ให้สังคมได้เห็นถึงความสำคัญของการร่วมกันเพื่อหยุดยั้งการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก ซึ่งปรากฏอยู่ในเนื้อหาของพาดหัวโปสเตอร์และในส่วนข้อความเนื้อหาของโปสเตอร์ได้เสนอแนะวิธีการที่จะควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรค เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกันควบคุมโรคไข้เลือดออก ดังตัวอย่าง

หยุด การแพร่กระจายโรคไข้เลือดออก

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุข ยังได้มีเชิญชวนให้ประชาชนร่วมกันทำกิจกรรมทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เพื่อน้อมถวายแด่องค์ประมุขของประเทศที่ทรงห่วงใยปัญหาด้านสาธารณสุข ในส่วนข้อความของโปสเตอร์ ได้นำเสนอเนื้อหาที่กล่าวถึงวิธีการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เพื่อหยุดยั้งการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว ดังตัวอย่าง

ร้อยดวงใจถวายราชันย์ ปณิธานร่วมกัน

กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

3. พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลโรคติดต่อ

การค้นหาผู้ที่เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อในระยะเริ่มแรก ด้วยการสังเกตอาการบ่งชี้เบื้องต้นของผู้ป่วยแต่ละโรค จะช่วยให้แพทย์สามารถวินิจฉัยโรคและรักษาผู้ป่วยได้ในระยะแรกของโรคที่อาการยังไม่รุนแรง ให้หายขาดได้ง่ายและประหยัดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลมากกว่าการป่วยในระยะรุนแรง ดังตัวอย่าง

ค้นหา ดูแล หยุดแพร่วันโรค

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

พาดหัวโปสเตอร์นี้ กล่าวถึงความสำคัญของการค้นหาผู้ป่วยวันโรคตั้งแต่ในระยะเริ่มแรก ที่ป่วย ว่าควรรีบไปพบแพทย์เพื่อรับการรักษาอย่างถูกต้อง ต่อเนื่องและจริงจัง จึงจะสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรควันโรคให้ลดลงและหมดไปได้

ไอเกิน 3 อาทิตย์ มีสิทธิ์เป็นวัณโรค

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

พาดหัวโปลิโอเตอร์ข้างต้น มีการแนะนำให้สังเกตอาการผิดปกติที่เป็นสัญญาณแสดงถึงการเจ็บป่วยด้วยวัณโรค คืออาการไอเรื้อรังติดต่อกันเป็นเวลานานผิดปกติ เป็นการเตือนให้ผู้ที่มีอาการไอดังกล่าว ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรีบไปพบแพทย์เพื่อรับการรักษาที่ถูกต้อง

พาดหัวโปลิโอเตอร์บางส่วนเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลโรคติดต่อ จะเป็นเพียงการกำหนดประเด็นเท่านั้น การพิจารณาเนื้อหาในพาดหัวโปลิโอเตอร์ต้องใช้องค์ประกอบอื่น ๆ ร่วมด้วย ดังตัวอย่าง

หากพบเห็นเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี แขนขาไม่มีแรง

โปรดแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

พาดหัวโปลิโอเตอร์นี้ มีเนื้อหาที่กล่าวถึง สัญญาณอันตราย คือ กล้ามเนื้อแขนขาอ่อนแรงของเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ว่า หากพบอาการดังกล่าว ควรแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งมีความหมายไม่ชัดเจนว่ามีอาการดังกล่าวเป็นอาการเบื้องต้นของโรคอะไร ผู้รับสารต้องอ่านข้อความในส่วนของข้อความเนื้อหาของโปลิโอเตอร์ จึงจะรู้ว่าเป็นอาการเบื้องต้นของโรคโปลิโอหรือโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง

โรคอุจจาระร่วง ป้องกัน และรักษา ได้

(กรมควบคุมโรคติดต่อ)

พาดหัวโปลิโอเตอร์นี้ มีเนื้อหา กล่าวถึง ประเด็นป้องกันและรักษาโรคอุจจาระร่วงที่สามารถปฏิบัติได้ง่าย แต่ไม่ทราบว่าจะทำได้อย่างไร เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้นผู้ส่งสารจึงใช้ข้อความเนื้อหาของโปลิโอเตอร์มาขยายความการแนะนำวิธีป้องกันโรคอุจจาระร่วงอย่างง่าย เช่น ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร รับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ยังแนะนำถึงการดูแลรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วง เช่น ดื่มน้ำตาลเกลือแร่ เพื่อทดแทนสารอาหารที่เสียไป การรับประทานอาหารอ่อนที่ย่อยง่าย เป็นต้น

เนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพจิต

สุขภาพจิตที่ดี หมายถึง สภาพชีวิตที่เป็นสุขอันเป็นผลมาจากการมองตนเอง มองโลก รวมทั้งสามารถจัดการกับความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ และการแสดงออกต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรคฺ์ภายใต้สภาพแวดล้อมและเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิต คือการเจริญเติบโต การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวตั้งแต่วัยเด็ก สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม

(ปรีชา ศรีพรหม , 2538 : 112) พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพจิตส่วนใหญ่เกี่ยวกับการป้องกันโรคที่เกิดจากจิตใจหรือภาวะทางอารมณ์ไม่มีความผิดปกติ และการส่งเสริมสุขภาพจิต ไม่ปรากฏเนื้อหาที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพร่างกาย

1. พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันโรคที่เกิดจากความเครียด

ความเครียดเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติของมนุษย์ ที่เกิดจากภาวะของอารมณ์หรือความรู้สึก เมื่อเผชิญกับปัญหาต่างๆ ทำให้เกิดความรู้สึกไม่สบายใจ คับข้องใจ หรือถูกบีบคั้น กดดัน จนทำให้เกิดความรู้สึกทุกข์ใจ สับสน โกรธ หรือเสียใจ หากปล่อยให้จิตใจได้รับความกดดันหรือมีความเครียดมากๆ จะส่งผลเสียต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิต ครอบครัว การทำงาน และสังคมได้ (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข , 2539 : 83) ความเครียดจึงเป็นภาวะที่จะต้องกำจัดออกไปจากจิตใจให้เร็วที่สุด ดังนั้นโปสเตอร์ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จึงได้เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อลดหรือผ่อนคลายความเครียดไว้ 3 ด้าน คือด้านกาย จิต และสังคม ดังนี้

ด้านกาย เป็นการเสนอแนะวิธีการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในภาวะเครียด โดยการออกกำลังกาย ซึ่งถือว่าการผ่อนคลายความเครียดที่ดีที่สุด เพราะช่วยให้กล้ามเนื้อบริเวณไหล่ ต้นคอ แขน หลัง ที่มีอาการตึงตัวจากความเครียดได้ผ่อนคลายตัว ทำให้ร่างกายสดชื่น จิตใจแจ่มใส มีชีวิตชีวา ดังนี้

ยืดเส้น ยืดสาย ให้คลายเครียด

(กรมสุขภาพจิต)

พาดหัวโปสเตอร์นี้ ผู้ส่งสารได้กล่าวถึงการออกกำลังกายให้กล้ามเนื้อที่ตึงตัวจากความเครียดได้ผ่อนคลาย ทำให้รู้สึกสบาย แต่ยังไม่ชัดเจนว่าผู้ส่งสารเสนอแนะให้ออกกำลังกายในรูปแบบใด ผู้ส่งสารจึงนำข้อความเนื้อหาของโปสเตอร์และรูปภาพมาขยาย เพื่อสื่อความหมายให้รู้ถึงวิธีการออกกำลังกายในท่าต่าง ๆ เพื่อช่วยผ่อนคลายความเครียด ทำให้ผู้รับสารเข้าใจเนื้อหาในพาดหัวโปสเตอร์ได้ชัดเจนขึ้น

นอกจากนี้กรมสุขภาพจิต ยังใช้พาดหัวที่เป็นการเสนอแนะวิธีการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในภาวะเครียด โดยใช้ภาพและส่วนข้อความในโปสเตอร์ ประกอบเนื้อหาในพาดหัวโปสเตอร์ ให้มีความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้นดังทั้งสิบพาดหัวโปสเตอร์ ต่อไปนี้

วิธีปฏิบัติเพื่อช่วยผ่อนคลายความเครียด
ออกกำลังกาย

(กรมสุขภาพจิต)

นอกจากการผ่อนคลายความเครียดด้วยการออกกำลังกาย ซึ่งเป็นข้อความในส่วนพาดหัวแล้ว ในส่วนข้อความเนื้อหายังขยายความต่อว่ายังมีวิธีในการผ่อนคลายความเครียดที่สามารถปฏิบัติได้ง่าย อีกหลายวิธี เช่น การอ่านหนังสือที่ชอบ การดูหนัง ฟังเพลง เล่นสกี จะทำให้เพลิดเพลินสบายใจ สมองปลอดโปร่ง สามารถลดความเครียดได้เช่นกัน นอกจากนี้ยังเน้นว่า การพักผ่อนหย่อนใจ เป็นวิธีที่จะช่วยลดความเครียดได้เป็นอย่างดี ดังตัวอย่าง

วิธีปฏิบัติเพื่อช่วยผ่อนคลายความเครียด
การพักผ่อนหย่อนใจ

(กรมสุขภาพจิต)

ความเครียดที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งติดต่อกันเป็นเวลานาน นำไปสู่ภาวะสุขภาพจิตที่ไม่ดี ส่งผลกระทบต่อร่างกายรุนแรงถึงขั้นเป็นโรคได้ ดังนั้นการกำจัดความเครียดควรเริ่มต้นจากการกำจัดสาเหตุที่ทำให้เกิดความเครียด โดยการปรับจิตใจให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมให้ได้ เช่นการปรับเปลี่ยนความคิดให้มองโลกในแง่ดี การมองผู้อื่นอย่างมีคุณค่า การมองวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างรอบด้าน ทุกแง่มุม จะทำให้สามารถหาวิธีแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังตัวอย่าง

วิธีปฏิบัติเพื่อช่วยผ่อนคลายความเครียด
การปรับเปลี่ยนความคิด

(กรมสุขภาพจิต)

วิธีปฏิบัติเพื่อช่วยผ่อนคลายความเครียด
การแก้ปัญหาอย่างถูกวิธี

(กรมสุขภาพจิต)

นอกจากนี้ การที่จะลดความเครียดได้ จะต้องหมั่นปรับปรุงตนเองด้วยการมองตนเองอย่างมีคุณค่า มีจิตใจที่เข้มแข็ง อดทน เตรียมใจให้พร้อมเผชิญกับปัญหาต่างๆ ไม่ยึดติดกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดมากเกินไป การมองโลกในแง่ดี เอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น แบ่งเวลาให้เหมาะสม จะช่วยให้เข้าใจปัญหาและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ดังนี้

วิธีปฏิบัติเพื่อช่วยผ่อนคลายความเครียด

การสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ

(กรมสุขภาพจิต)

วิธีปฏิบัติเพื่อช่วยผ่อนคลายความเครียด

การบริหารเวลา

(กรมสุขภาพจิต)

การดำรงชีวิตอยู่ในสังคม จำเป็นต้องพบปะสังสรรค์กับบุคคลอื่นรอบข้าง มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความมั่นคงทางจิตใจปรับตัวได้ในทุกสถานการณ์ เพื่อให้มีความสุขความสบายใจ ดังนี้

วิธีปฏิบัติเพื่อช่วยผ่อนคลายความเครียด

การแสดงอารมณ์อย่างเหมาะสม

(กรมสุขภาพจิต)

วิธีปฏิบัติเพื่อช่วยผ่อนคลายความเครียด

การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน

(กรมสุขภาพจิต)

วิธีปฏิบัติเพื่อช่วยผ่อนคลายความเครียด

การรู้จักยืนยันสิทธิของตน

(กรมสุขภาพจิต)

วิธีปฏิบัติเพื่อช่วยผ่อนคลายความเครียด

การพูดอย่างสร้างสรรค์

(กรมสุขภาพจิต)

2. พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพจิต

พาดหัวโปสเตอร์ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพจิต มักจะเสนอสารว่าการจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น ต้องปรับตัว เรียนรู้ และจัดการชีวิตได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดความสมดุลในชีวิตได้ ดังตัวอย่าง

ความฉลาดทางอารมณ์

(กรมสุขภาพจิต)

เมื่อพิจารณาเนื้อหาจากพาดหัวนี้ กล่าวถึงความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งสื่อความหมายไม่ชัดเจน ผู้ส่งสารจึงใช้ส่วนข้อความเนื้อหาของโปสเตอร์มาขยายความพาดหัวว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ด้วยการชี้ให้เห็นถึงการเข้าถึงอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น โดยการควบคุมและจัดการกับอารมณ์ของตนเอง มีการแสดงออกทางอารมณ์ต่อผู้อื่นและมีความเข้าใจถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย คือ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ได้ตระหนักถึงการเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ให้กับบุตรหลานตั้งแต่เยาว์วัย เมื่อเติบโต จะได้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การสร้างความสุข

(กรมสุขภาพจิต)

นอกจากความฉลาดทางอารมณ์แล้ว การสร้างความสุขให้กับตนเองก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญ พาดหัวนี้กล่าวถึงการสร้างความสุข ซึ่งขาดความชัดเจนว่าจะสร้างให้เกิดขึ้นได้อย่างไรกับใคร ผู้รับสารจึงต้องอ่านข้อความในส่วนเนื้อหาของโปสเตอร์ที่ขยายความจากพาดหัวว่า การสร้างความสุขในชีวิต ยังเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต การจะสร้างความสุขได้ต้องเกิดจากการที่บุคคลมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมถึงการเสริมสร้างความดีงามในจิตใจให้เกิดขึ้น ภายใต้สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง จึงจะทำให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่ต้องได้รับการดูแลส่งเสริมสุขภาพ เนื่องจากเป็นวัยที่ควยจะต่าง ๆ เริ่มมีความเสื่อมถอย ไม่สามารถทนต่อแรงกระแทกอย่างรุนแรงได้ การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดีสมวัย สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข จึงเป็นภารกิจหนึ่งของกระทรวงสาธารณสุขที่จะให้ข้อมูล ในการเสนอแนะแนวทางปฏิบัติตนของผู้สูงอายุด้านต่าง ๆ เพื่อการมีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจสมวัยผ่านสื่อโปสเตอร์ โดยให้พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อการมีสุขภาพดี ซึ่งยังไม่ชัดเจนว่าจะต้องปฏิบัติเช่นไร ผู้รับสารจะต้องอ่านส่วนที่ขยายพาดหัว คือส่วนเนื้อหาที่จะได้ความว่า สิ่งที่ผู้สูงอายุจะต้องปฏิบัติ 9 ประการ เพื่อให้ชีวิตสดใส คือ การออกกำลังกายเบาๆ การรับประทานอาหารที่ย่อยง่ายมีกากใย การพักผ่อนอย่างพอเพียง การงดเสพสารเสพติด การฝึกฝนอบรมจิตใจด้วยหลักปฏิบัติทางศาสนาสมาธิ และการตรวจสุขภาพเป็นประจำ

9 ประการเพื่อชีวิตสดใส วัยสูงอายุ

(กรมอนามัย)

นอกจากนี้ กรมอนามัยยังเห็นว่า การออกกำลังกายให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายและวัย เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญของผู้สูงอายุ ดังนี้

การบริหารลมปราณ เพื่อสุขภาพ(ไทเก๊ก)

(กรมอนามัย)

พาดหัวนี้มีเนื้อหาที่กล่าวถึงการออกกำลังกายรูปแบบหนึ่งที่มีผลดีต่อสุขภาพของผู้สูงอายุ แต่เนื้อหายังไม่ชัดเจนว่าการออกกำลังกายรูปแบบนี้ปฏิบัติอย่างไร ผู้ส่งสารจึงใช้ส่วนข้อความส่วนเนื้อหาของโปสเตอร์มาขยายความพาดหัวว่า การบริหารร่างกายเพื่อให้มีสุขภาพดีนั้นจะต้องฝึกทรงตัว ฝึกการหายใจและฝึกสมาธิ หรือที่เรียกว่า ไทเก๊ก เพื่อให้ร่างกายเกิดความสมดุล สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข เป็นการออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุหรือวัยอื่น ๆ ที่ชอบออกกำลังกายแบบเบา ๆ สามารถปฏิบัติตามได้ง่าย

ผู้ป่วยโรคจิตเป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งในสังคม ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เนื่องจากมีความผิดปกติของจิตใจและอารมณ์ จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือจากญาติ พี่น้อง และสังคมในการช่วยเหลือเกื้อกูล ดังนี้

ผู้ป่วยทางจิต อย่าคิดผลึกใส

ควรมีน้ำใจ ห่วงใย เยียวยา

(กรมสุขภาพจิต)

เมื่อพิจารณาจะเห็นว่าพาดหัวนี้กล่าวเชิญชวนให้สังคม มีน้ำใจช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาทางจิต ด้วยการร่วมมือกันดูแลผู้ป่วยโรคจิต ซึ่งความผิดปกติทางด้านจิตใจและอารมณ์ ทำให้ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้เหมือนคนปกติได้ การนำผู้ป่วยทางจิตเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาที่ถูกต้อง คือสิ่งที่ควรกระทำ

นอกจากการใช้โปสเตอร์รณรงค์กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสุขภาพและแก้ไขพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มเป้าหมายให้เน้นไปในทิศทางที่พึงประสงค์แล้ว การใช้โปสเตอร์เพื่อการประชาสัมพันธ์ก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการ ดังนี้

2544 ปีรณรงค์สุขภาพจิตโลก

(กรมสุขภาพจิต)

พาดหัวโปสเตอร์นี้ เป็นโปสเตอร์เชิญชวนให้สังคมให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพจิต ในปี 2544 ซึ่งเป็นปีที่กำหนดให้มีการรณรงค์สุขภาพจิตโลก เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพจิตที่ดี อันจะนำไปสู่สุขภาพสังคมที่เป็นสุขได้

เนื้อหาเกี่ยวกับอาหารและยา

อาหาร หมายถึงสิ่งที่มีมนุษย์รับประทานได้ โดยไม่เป็นพิษต่อร่างกาย และมีประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย ช่วยซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ ทำให้กระบวนการทำงานในร่างกายดำเนินไปได้ อย่างปกติ อาหารจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกช่วงชีวิตตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา เมื่อเป็นทารก เด็กวัยก่อนเรียน วัยเรียน วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ เพราะอาหารทำให้มีสุขภาพดีและเจริญเติบโตตามวัย มีสมรรถภาพในการทำงานดี มีความต้านทานโรคสูง มีชีวิตยืนยาวและมีอารมณ์แจ่มใส (ปรียา ศรีพรหม, 2538:96)

ยา หมายถึง วัตถุที่ได้ปรุงแต่ง ผสมหรือประดิษฐ์ขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันรักษา บรรเทา และวิเคราะห์วินิจฉัยโรคในคนและสัตว์ ยาที่ใช้กันอยู่ทั่วไปมีหลายรูปแบบ มีทั้ง ยาเม็ด ยาน้ำ ยาผง ครีม บรรจุในรูปของ ขวด หลอด แคปซูล ใช้สำหรับรับประทาน ทา ฉีด เหน็บ ตอม ยาแต่ละชนิด จะมีฤทธิ์ในการรักษาโรคแตกต่างกันไป (ปรียา ศรีพรหม ,2538 : 105)

พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาหารและยาที่ผู้วิจัยนำมาศึกษา จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพในด้านต่าง ๆ คือ ให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารและยา การตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน ไม่ปรากฏเนื้อหาที่เกี่ยวกับการป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพร่างกาย

พาดหัวโปสเตอร์ส่วนใหญ่จะเป็นเพียงการกำหนดประเด็นหรือหัวเรื่องเท่านั้น การที่จะเข้าใจเนื้อหาว่าโปสเตอร์แผ่นนั้นจะสื่อสารเรื่องอะไร ต้องนำองค์ประกอบส่วนอื่น คือ ส่วนภาพหรือส่วนข้อความของโปสเตอร์มาประกอบด้วย

คณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เป็นองค์กรหนึ่ง ที่มีภารกิจในการตรวจสอบและรับรองคุณภาพของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มอาหารและยา โดยตรวจสอบกระบวนการผลิต อุปกรณ์การผลิต วิธีการผลิต ตลอดจนการควบคุมการผลิตว่าถูกต้องเหมาะสมและมีคุณภาพ จึงจะอนุญาตให้ผู้ผลิตใช้สัญลักษณ์ ของ อย. ในการรับรองคุณภาพที่ได้มาตรฐานและให้เลขทะเบียนตำรับอาหารหรือเลขที่อนุญาตให้ฉลากอาหารได้ เพื่อแจ้งให้ผู้บริโภคมั่นใจถึงคุณภาพที่จะได้รับจากผลิตภัณฑ์ ดังนี้

น้ำปลาที่ดี

(คณะกรรมการอาหารและยา)

พาดหัวโปสเตอร์นี้กล่าวถึงน้ำปลาที่ดี แล้วขยายความในส่วนขอข้อความเนื้อหาว่าการที่จะพิจารณาว่า น้ำปลาที่จะนำมาบริโภคมีคุณภาพได้มาตรฐานหรือไม่ ให้ผู้บริโภคดูที่ฉลากเครื่องหมายรับรองของคณะกรรมการอาหารและยา เป็นการกระตุ้นเตือนให้ผู้บริโภคซื้อน้ำปลาที่ดีมีคุณภาพมารับประทาน

อย่ามองแค่ความใส ต้องมั่นใจว่ามี อย.

(คณะกรรมการอาหารและยา)

เนื้อหาในพาดหัวนี้มีเนื้อหา เกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพของน้ำดื่มที่ได้มาตรฐาน ด้วยการชี้ให้พิจารณาว่าน้ำสะอาดที่เหมาะสมสำหรับใช้ดื่มหรือไม่นั้น อย่าตัดสินด้วยความใสของน้ำเท่านั้น ควรตรวจสอบว่าได้รับการรับรองคุณภาพโดยหน่วยงานผู้รับผิดชอบมาตรฐานของน้ำดื่มหรือไม่ การตรวจสอบกระทำได้ด้วยการดูฉลากข้างขวด เพราะฉลากรับรองนั้นแสดงถึงการที่ผู้ผลิตได้รับการตรวจสอบขั้นตอนและวิธีการผลิตที่ได้มาตรฐาน

ซื้อเครื่องสำอางต้องดูฉลาก

(คณะกรรมการอาหารและยา)

เมื่อพิจารณาพาดหัวโปสเตอร์ข้างต้น จะเห็นว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีคุณภาพ ด้วยการแนะนำว่าหากจะซื้อเครื่องสำอางที่มีมาตรฐานตามข้อกำหนดของคณะกรรมการอาหารและยา จะต้องสังเกตฉลากเพราะกฎหมายกำหนดให้เครื่องสำอางทุกประเภทต้องแสดงฉลากเป็นภาษาไทย เพื่อให้ผู้ใช้ได้ตรวจสอบส่วนประกอบต่าง ๆ ของเครื่องสำอางได้

ปัจจุบันประเทศไทยยังประสบปัญหาด้านโภชนาการ มีผู้ป่วยด้วยโรคขาดสารอาหาร โรคขาดสารไอโอดีน โรคโลหิตจาง เป็นจำนวนมาก โรคเหล่านี้ทำให้เด็กไทยเจริญเติบโตและมีพัฒนาการที่ช้ากว่าปกติ กระทรวงสาธารณสุขจึงเผยแพร่ความรู้ด้านโภชนาการผ่านสื่อโปสเตอร์ ดังนี้

อาหารหลัก 5 หมู่

(กรมอนามัย)

กินพอดี สุขีทั่วไทย

(กรมอนามัย)

โภชนบัญญัติ 9 ประการ

(กรมอนามัย)

พาดหัวโปสเตอร์ดังกล่าว เป็นเพียงการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นความสำคัญของอาหาร และหัวข้อเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติสู่การมีสุขภาพดี โดยการรับประทานอาหารให้เหมาะสม แต่ยังไม่ชัดเจนว่าจะปฏิบัติได้อย่างไร ผู้ส่งสารจึงนำส่วนข้อความเนื้อหาขยายความถึงข้อควรปฏิบัติ เช่น การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกหลักและครบทุกหมู่ สมวัย ไม่รับประทานมากเกินไป และการหลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารที่ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ จึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะสนับสนุนให้ประชาชนมีพฤติกรรมมารับประทานอาหารที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคที่เกิดจากพฤติกรรมการรับประทานอาหาร เช่น โรคเบาหวาน , โรคความดันโลหิตสูง , โรคหัวใจ

นอกจากอาหารแล้ว ยาเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ ที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพื่อบำบัดรักษาอาการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้น จึงนับได้ว่ายามีคุณอนันต์แต่หากใช้ยาไม่ถูกต้องก็อาจทำให้ยามีโทษมหันต์ได้เช่นกัน ดังนั้นกระทรวงสาธารณสุขจึงได้จัดทำโปสเตอร์ขึ้น เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับข้อพึงปฏิบัติในการใช้ยา ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการผ่านพาดหัวโปสเตอร์ โดยการกำหนดประเด็นเกี่ยวกับการใช้ยาที่ ถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อการรักษา การเสนอแนะวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง โดยผู้ส่งสารได้ใช้ส่วนข้อความเนื้อหาขยายความพาดหัวว่า ผู้ใช้ยาควรใช้ยาอย่างระมัดระวังและรอบคอบไม่หลงเชื่อ คำโฆษณาชวนเชื่อ เพราะยามีบางชนิดมีประโยชน์แต่ก็มีฤทธิ์ข้างเคียงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ดังพาดหัวโปสเตอร์ต่อไปนี้

หลักการใช้ยา

(คณะกรรมการอาหารและยา)

ข้อแนะนำในการใช้ยา

(คณะกรรมการอาหารและยา)

ข้อแนะนำในการซื้อยา

(คณะกรรมการอาหารและยา)

ในปัจจุบันกลุ่มสตรีที่รักสวยรักงาม มักนิยมใช้ยาลดความอ้วนในการลดน้ำหนักกันอย่างแพร่หลาย โดยขาดความตระหนักถึงอันตรายจากยาลดความอ้วน ดังนี้

อันตรายจากการใช้ยาลดความอ้วน

(คณะกรรมการอาหารและยา)

พาดหัวข้างต้น มีเนื้อหากล่าวถึงอันตรายจากการใช้ยาลดความอ้วน ซึ่งยังไม่ชัดเจน ผู้ส่งสารจึงนำข้อความเนื้อหาของโปสเตอร์มาขยายให้เห็นว่าอันตรายจากการใช้ยาลดความอ้วนอาจทำให้ผู้ใช้ยาไม่ยอมรับประทานอาหาร และเกิดผลข้างเคียงคือ ทำให้กระสับกระส่าย ไม่รู้สึกอ่อนเพลีย

นอนไม่หลับ ปวดศีรษะ มึนงง ปากแห้ง เหงื่อออก หงุดหงิด ก้าวร้าว ความดันโลหิตสูง หัวใจเต้นเร็ว เป็นอาการเตือนให้คือผู้ที่นิยมใช้ยาลดความอ้วนในการลดน้ำหนัก ได้ตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้น

เครื่องสำอางเป็นผลิตภัณฑ์ ที่ต้องอยู่ในการควบคุมคุณภาพของคณะกรรมการอาหารและยา เพราะเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของสารเคมีเป็นหลัก มีผู้ผลิตเครื่องสำอางบางรายใช้สารที่ห้ามใช้ในเครื่องสำอางเพราะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น สารปรอท เป็นต้น ดังนั้นการให้ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติ ลักษณะของเครื่องสำอางที่ได้มาตรฐานแก่ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ผ่านสื่อโปสเตอร์ โดยให้พาดหัวโปสเตอร์และส่วนข้อความเนื้อหาโปสเตอร์ร่วมกันจะทำให้การสื่อความหมายชัดเจนขึ้น ดังนี้

ผลิตภัณฑ์ทาผิว

(คณะกรรมการอาหารและยา)

ผลิตภัณฑ์ป้องกันแสงแดด

(คณะกรรมการอาหารและยา)

การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของยาแผนโบราณที่มักมีการโฆษณาโอ้อวดเกินจริง ผ่านสื่อโปสเตอร์ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่คณะกรรมการอาหารและยาใช้ ดังนี้

อันตรายจากยาแผนโบราณที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน

(คณะกรรมการอาหารและยา)

พาดหัวโปสเตอร์ข้างต้น กล่าวถึงอันตรายจากการเลือกใช้ยาแผนโบราณ ที่ไม่ได้รับรองมาตรฐานจากองค์กรที่ดูแล โดยผู้ส่งสารไม่ได้ระบุว่าอันตรายจากยาแผนโบราณที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นอย่างไร เพื่อให้เข้าใจความหมายได้ชัดเจนต้องนำส่วนข้อความเนื้อหาของโปสเตอร์มาขยายพาดหัว จึงจะได้ใจความชัดเจนว่า ยาแผนโบราณอาจมีการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ที่ก่อให้เกิดโรค หรือมีการนำยาสเตียรอยด์มาใช้เป็นส่วนผสมเพื่อให้เกิดผลจากฤทธิ์ยาตามคำโฆษณา ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคได้ ยาในกลุ่มนี้ไม่ได้ผ่านการตรวจลอบคุณภาพจากคณะกรรมการอาหารและยา จึงเป็นยาที่ไม่ได้มาตรฐานและอาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ได้ เป็นการเตือนให้ผู้บริโภคได้ตระหนักถึงการเลือกซื้อยาที่มีคุณภาพและปลอดภัย

วัตถุอันตรายในบ้านเรือน

(คณะกรรมการอาหารและยา)

พาดหัวโปสเตอร์นี้ กล่าวถึงวัตถุอันตรายที่มีอยู่ในบ้าน ซึ่งมีใจความไม่ชัดเจนว่าวัตถุอันตรายนั้นคืออะไรและเป็นอย่างไร ผู้ส่งสารจึงใช้ส่วนข้อความเนื้อหาของโปสเตอร์มาขยายให้ผู้รับสารรู้ถึงวิธีป้องกันวัตถุอันตรายที่มีอยู่ในบ้าน คือ การจัดเก็บวัตถุอันตรายให้เป็นหมวดหมู่ มีติดฉลาก ไม่ให้เด็กหยิบมาเล่นหรือรับประทานได้ เพราะสารเหล่านี้ล้วนเป็นสารอันตรายที่อยู่ใกล้ตัวและเป็นอันตรายต่อสุขภาพทั้งสิ้น

การเก็บรักษา ผลิตภัณฑ์โคเนม

(คณะกรรมการอาหารและยา)

พาดหัวโปสเตอร์นี้ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์โคเนม ซึ่งมีใจความไม่ชัดเจน ว่าทำไมต้องเก็บรักษาและเก็บอย่างไรให้ผลิตภัณฑ์นั้นมีคุณภาพ ในส่วนข้อความเนื้อหาของโปสเตอร์จึงขยายความถึงวิธีการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพดีและถูกหลักอนามัย ว่าต้องคำนึงถึงอุณหภูมิที่เหมาะสม

สัญลักษณ์แห่งคุณภาพ มั่นใจกับมาตรฐานสมุนไพรไทย

(กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์)

พาดหัวโปสเตอร์นี้ร่วมกับส่วนที่เป็นภาพสัญลักษณ์รับรองคุณภาพของสมุนไพร กล่าวถึงการสังเกตเครื่องหมายรับรองคุณภาพของสมุนไพรไทย คือเครื่องหมายที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้กำหนดขึ้นเพื่อรับรองว่าสมุนไพรนั้นได้ผ่านการตรวจวิเคราะห์ว่ามีคุณภาพและปลอดภัยได้มาตรฐาน เพื่อให้ผู้บริโภคมั่นใจในคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่เลือกใช้ว่าปลอดภัยต่อสุขภาพ

เนื้อหาเกี่ยวกับอนามัยวัยเจริญพันธุ์

อนามัยวัยเจริญพันธุ์ หมายถึง ภาวะความสมบูรณ์ของชายและหญิงทุกช่วงอายุของชีวิตครอบคลุมทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสังคม เพื่อให้เขาเหล่านั้นมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยต้องเรียนรู้และปฏิบัติเกี่ยวกับ เพศศึกษา การวางแผนครอบครัว อนามัยแม่และเด็ก เป็นต้น (จากรูวรรณจงวนิช , 2544 : 6)

พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอนามัยวัยเจริญพันธุ์ส่วนใหญ่จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ไม่ปรากฏเนื้อหาที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพร่างกาย

1. พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับส่งเสริมสุขภาพในวัยอนามัยเจริญพันธุ์

1675 รหัส(ไม่)ลับ ไชยทกริศนา อนามัยใกล้ตัว

(กรมอนามัย)

เนื้อหาพาดหัวโปสเตอร์นี้ กล่าวถึงช่องทางที่ให้บริการความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ ด้วยการนำเสนอ หมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อสอบถามข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพในทุกเรื่องทุกประเด็น และจะได้รับคำตอบที่ถูกต้องตามหลักวิชาการแพทย์และเชื่อถือได้ จากหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุข

การเตรียมความพร้อมให้คู่สมรสก่อนการแต่งงานเป็นวิธีหนึ่งที่สำคัญ ส่งผลให้ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังนี้

การคุมกำเนิด สำหรับคู่สมรส

(กรมอนามัย)

เนื้อหาที่ปรากฏในพาดหัว กล่าวถึงความสำคัญของการคุมกำเนิดสำหรับผู้ที่มีสมรสแล้ว แต่ไม่มีเนื้อหาที่เสนอแนะว่าจะคุมกำเนิดได้โดยวิธีใดได้บ้าง ผู้ส่งสารใช้ส่วนข้อความเนื้อหาขยายความด้วยการเสนอแนะวิธีการวางแผนครอบครัวโดยการคุมกำเนิด ซึ่งสามารถปฏิบัติได้หลายวิธี เช่น ใส่ห่วง ฝังยาเม็ดคุมกำเนิด ฝังถุงยางอนามัย เป็นต้น เพื่อให้คู่สมรสได้กำหนดระยะห่างของการมีบุตรได้อย่างเหมาะสม และวางแผนการมีบุตรได้ตามความต้องการ อันจะนำไปสู่การมีประชากรที่มีคุณภาพต่อไป

2. พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันโรคในวัยอนามัยเจริญพันธุ์

การฉีดวัคซีนป้องกันโรค ก่อนแต่ง

(กรมอนามัย)

พาดหัวนี้กล่าวถึง ความสำคัญของการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคก่อนแต่งงาน ซึ่งมีใจความไม่ชัดเจนว่า โรคที่จะเกิดขึ้นภายหลังการแต่งงานเป็นอย่างไรเกิดขึ้นกับใครและมีความรุนแรงเพียงใด ดังนั้นในส่วนข้อความเนื้อหาของโปสเตอร์ได้ขยายความว่า หากสตรีวัยเจริญพันธุ์ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนในช่วงดังกล่าว เมื่อสมรสแล้วตั้งครรภ์อาจเจ็บป่วยด้วยโรคหัดเยอรมัน ซึ่งส่งผลต่อบุตรที่อยู่ในครรภ์ ทำให้เด็กที่คลอดออกมามีความเสี่ยงที่จะเกิดความพิการได้

เนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิรูประบบสุขภาพ

การปฏิรูปสุขภาพ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ด้วยการปรับแนวคิดของคนในสังคมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ระบบสุขภาพใหม่ที่เน้นการสร้างสุขภาพที่ดีแทนการซ่อมสุขภาพ โดยกระตุ้นให้ทุกคนในสังคมดูแลสุขภาพของตนและครอบครัว (สำนักงานโครงการปฏิรูประบบบริการสาธารณสุข , 2544 : 3)

โพลเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิรูปสุขภาพส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและรักษาพยาบาล ไม่ปรากฏพาดหัวโพลเตอร์เกี่ยวกับกับการป้องกันโรคและฟื้นฟูสภาพร่างกาย

1. พาดหัวโพลเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิรูประบบสุขภาพ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดี

ใน พ.ศ. 2544 รัฐบาลได้ประกาศให้มีการปฏิรูประบบสุขภาพเพื่อเปลี่ยนแปลงระบบสุขภาพจากเดิมที่เน้นการบำบัดรักษา หรือการซ่อมสุขภาพ มาเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนดูแลสุขภาพให้แข็งแรง หรือมีการสร้างสุขภาพที่ดี โดยทุกคนในสังคมร่วมกันจัดทำว.บ.สุขภาพแห่งชาติ เพื่อเป็นกฎหมายแม่บทด้านสุขภาพ ที่จะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนระบบและโครงสร้างต่างๆที่มีอยู่ก่อนแล้วให้เป็นระบบสุขภาพใหม่เพื่อสร้างสุขภาพที่ดีถ้วนหน้าให้แก่ประชาชน (สำนักโครงการปฏิรูประบบบริการสาธารณสุข , 2544 : 3)

การปฏิรูประบบสุขภาพเป็นเรื่องใหม่ที่ประชาชนจะต้องรู้สำนักงานโครงการปฏิรูประบบบริการสาธารณสุข จึงใช้สื่อโพลเตอร์เผยแพร่ให้ข้อมูลแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รู้ว่า การปฏิรูประบบสุขภาพคืออะไร ทำไมจึงต้องมีการปฏิรูปและการปฏิรูปจะดำเนินการไปในทิศทางใด รวมทั้งประชาชนจะได้ประโยชน์อะไรจากการปฏิรูป ดังนี้

ทำไม ต้องปฏิรูประบบสุขภาพ ?

(สำนักงานโครงการปฏิรูประบบบริการสาธารณสุข)

ปฏิรูประบบสุขภาพไปในทิศทางใด

(สำนักงานโครงการปฏิรูประบบบริการสาธารณสุข)

พาดหัวโพลเตอร์ทั้งสองตัวอย่าง มีเนื้อหาเร่งเร้าให้ผู้รับสารสนใจว่าเหตุใด จะต้องมีการปฏิรูประบบสุขภาพและจะปฏิรูปไปในทิศทางใด โดยในส่วนข้อความเนื้อหาขงโพลเตอร์ทั้งสองได้ขยายความถึงสิทธิประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการปฏิรูปที่มีทิศทางในการเน้นการสร้างสุขภาพ คือการส่งเสริมสุขภาพ มากกว่า การซ่อมสุขภาพหรือการรักษาพยาบาล ทำให้ ค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลลดลง

จากนโยบายของรัฐบาลที่มีการปฏิรูประบบสุขภาพที่เน้นการส่งเสริมสนับสนุนสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์ ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ ดังนั้นการสร้างกระแสให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพของตนเอง จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังพาดหัวโปสเตอร์ต่อไปนี้

สุขภาพเหนือสิ่งอื่นใด

(สำนักงานโครงการปฏิรูประบบบริการสาธารณสุข)

เนื้อหาของพาดหัวโปสเตอร์นี้ กล่าวถึงความสำคัญของการมีสุขภาพดีหรือภาวะที่เป็นสุขทั้งทางกาย ทางจิต โดยทุกคนต้องเป็นผู้ดูแลสุขภาพของตนเอง เพื่อสร้างเสริมสุขภาพที่ดี สุขภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนต้องดูแลเอง เพราะการมีสุขภาพที่ดีเป็นปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีวิตในทุกด้าน

นอกจากโปสเตอร์ของสำนักงานโครงการปฏิรูประบบบริการสาธารณสุข จะใช้สื่อโปสเตอร์เผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบถึงความสำคัญของการปฏิรูประบบสุขภาพแล้วประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการปฏิรูประบบบริการสาธารณสุข ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่มีความสำคัญและประชาชนควรทราบ ดังพาดหัวนี้

เราจะได้อะไร จากการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ ?

(สำนักงานโครงการปฏิรูประบบบริการสาธารณสุข)

ข้อความของโปสเตอร์ที่ขยายพาดหัวโปสเตอร์นี้ จะเป็นเนื้อหาที่กล่าวถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงระบบสุขภาพแห่งชาติ ที่จะทำให้คนไทยทุกคนได้รับการดูแลสุขภาพที่ดี มีผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2. พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลกับการปฏิรูประบบสุขภาพ มีดังนี้

คุณไปขึ้นทะเบียน เพื่อรับบริการ

30 บาท รักษาทุกโรคแล้วหรือยัง

(สำนักงานโครงการปฏิรูประบบบริการสาธารณสุข)

จะเห็นว่าพาดหัวโปสเตอร์นี้ กล่าวอ้างถึงสิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพที่ประชาชนจะได้รับจากรัฐบาลตามโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค ตามนโยบายของรัฐบาลที่ระบุว่าประชาชนทุกคนที่ไปใช้บริการด้านการรักษาพยาบาลในสถานบริการของรัฐจะเสียค่าใช้จ่ายเพียงครั้งละ 30 บาทเท่านั้น ซึ่งเป็นบริการที่รัฐจัดให้เพื่อสร้างหลักประกันสุขภาพให้กับประชาชนที่ยังไม่มีหลักประกันสุขภาพ

โดยในส่วนของเนื้อหาโปสเตอร์ขยายความให้ผู้รับสารที่ต้องการรับสิทธิในการรักษาดังกล่าว ทราบว่าต้องนำหลักฐานเอกสารสำคัญ อาทิ บัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ไปขึ้นทะเบียนที่หน่วยงานบริการ สุขภาพของรัฐในพื้นที่ที่มีภูมิลำเนาอยู่ จึงจะได้รับสิทธิดังกล่าว

เนื้อหาเกี่ยวกับอุบัติเหตุ

อุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจหรือไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าจากปัจจัยต่าง ๆ เมื่อเกิดขึ้นแล้ว ส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บ พิการ เสียชีวิต หรือสูญเสียทรัพย์สิน อุบัติเหตุจากการจราจรเป็นสาเหตุอันดับหนึ่งของการเสียชีวิต โดยสาเหตุส่วนใหญ่มาจากการดื่มสุรา แล้วขับขี่ยานพาหนะ (ปรีชา ศรีพรหม, 2538 : 88)

พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอุบัติเหตุส่วนใหญ่ จะกล่าวถึงการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และการรักษาพยาบาล ไม่ปรากฏพาดหัวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันโรคและฟื้นฟูสภาพร่างกาย

1. พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ในแต่ละปีอุบัติเหตุจากการจราจรทำให้เกิดการบาดเจ็บ พิการ และเสียชีวิต นับเป็นมูลค่ามหาศาล การเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในทุก ๆ ด้าน และการคิดค้นอุปกรณ์เพื่อลดความรุนแรงจากการบาดเจ็บเมื่อประสบอุบัติเหตุ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่กรมการแพทย์จะต้องดำเนินการและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุ โดยให้สื่อโปสเตอร์ ดังนี้

คุณพ่อครับ นี่ครับ หมวกกันน็อค

(กรมการแพทย์)

เนื้อหาที่ปรากฏในพาดหัวโปสเตอร์นี้ เกี่ยวกับการป้องกันหรือลดความรุนแรงจากอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์โดยไม่สวมหมวกนิรภัย ด้วยการเชื่อมโยงความรักความห่วงใยของสมาชิกในครอบครัว คือ ลูกชายที่มีต่อพ่อ เพื่อให้ผู้รับสารเห็นว่าการสวมหมวกนิรภัยในขณะที่ขับขี่รถจักรยานยนต์จะช่วยลดความรุนแรงจากการกระแทกบริเวณศีรษะในกรณีที่ประสบอุบัติเหตุได้ เป็นการกระตุ้นเตือนให้กลุ่มเป้าหมายคือผู้ใช้จักรยานยนต์เป็นพาหนะได้เห็นความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัย

เข็มขัดนิรภัย คาดไว้ ปัสดภัยกว่า

(กรมการแพทย์)

พาดหัวโปสเตอร์ข้างต้น มีเนื้อหากล่าวถึงประโยชน์ของการใช้เข็มขัดนิรภัย โดยชี้แนะให้เห็นว่า หากผู้ขับขี่และผู้โดยสารรถยนต์คาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้งที่ใช้ยานพาหนะ เมื่อประสบอุบัติเหตุเข็มขัดนิรภัย จะช่วยลดความรุนแรงของอันตราย เพราะเข็มขัดนิรภัยเป็นอุปกรณ์หนึ่งที่ช่วยลดการกระทบกระเทือน และแรงเหวี่ยงเมื่อเกิดอุบัติเหตุ พาดหัวนี้เตือนให้กลุ่มเป้าหมาย ได้ตระหนักถึงประโยชน์ที่จะได้รับการคาดเข็มขัดนิรภัย และมีพฤติกรรมคาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้งที่ใช้ยานพาหนะบนท้องถนน

นอกจากนี้พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอุบัติเหตุ บางพาดหัวมีเนื้อหาซึ่งเป็นประเด็นเกี่ยวกับการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุเท่านั้น แต่ไม่ทราบว่ามีวิธีการป้องกันเป็นอย่างไร การจะทราบเนื้อหาในพาดหัวโปสเตอร์ได้ชัดเจน ต้องนำส่วนภาพหรือข้อความส่วนเนื้อหามาพิจารณา ร่วมด้วย ดังตัวอย่าง

การป้องกันอุบัติเหตุจากรถ

(กรมการแพทย์)

เนื้อหาที่ขยายความพาดหัวข้างต้น กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากกรใช้ยานพาหนะบนท้องถนน เพื่อกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายคือผู้ที่ใช้ยานพาหนะบนท้องถนน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน เช่น ตรวจสอบสภาพรถให้พร้อม การเตรียมตัวของผู้ขับขี่ การศึกษาเส้นทางการเดินทาง เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน

2. พาดหัวโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเมื่อประสบอุบัติเหตุ

อุบัติเหตุเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดหมายมาก่อน การเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ที่ต้องให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบเหตุ จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ดังตัวอย่างพาดหัวโปสเตอร์ ต่อไปนี้

ก่อนความช่วยเหลือจะมาถึง

(กรมการแพทย์)

พาดหัวโปสเตอร์ข้างต้น นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เมื่อประสบอุบัติเหตุ แต่ไม่ทราบวิธีว่าจะปฏิบัติอย่างไร ในส่วนข้อความเนื้อหาจึงขยายความให้วิธีการปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุก่อนจะได้รับการรักษาจากแพทย์ เช่น การช่วยชีวิตหากผู้ป่วยหยุดหายใจ การช่วยเหลือผู้ป่วยกระดูกหักเป็นต้น ซึ่งหากปฏิบัติได้ถูกต้องตามที่นำเสนอแนะ จะช่วยลดความรุนแรงจากการบาดเจ็บ และภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ประสบอุบัติเหตุได้